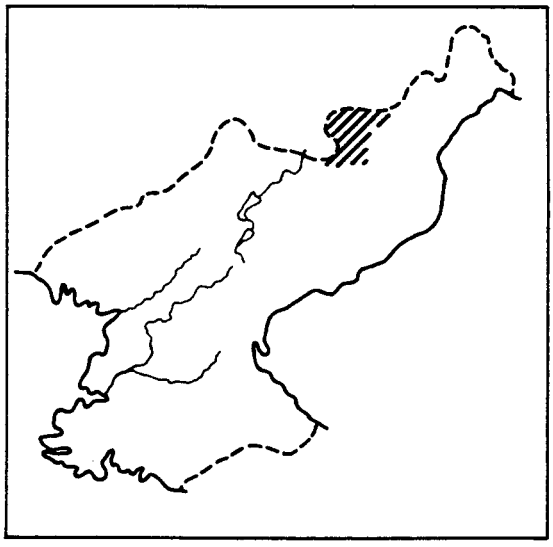
Wiadomości Botaniczne **37**(3/4): 123–124, 1993

POLSKIE BADANIA GEOBOTANICZNE
POZA GRANICAMI KRAJU
Materiały 36 Seminarium Geobotanicznego,
Warszawa, 15–16.03.1991
Redakcja: *J. B. Faliński & Z. Mirek*

POLISH GEOBOTANICAL INVESTIGATIONS
ABROAD
Materials of the 36th Geobotanical Seminar,
Warsaw, 15–16 March 1991
Edited by: *J. B. Faliński & Z. Mirek*

BADANIA NAD ZMIENNOSCIĄ SZYSZEK DRZEW SZPILKOWYCH W KOREI (KRL-D)

Investigation on variability of cones of coniferous trees from Korea (Korean People's Republic)

Jerzy STASZKIEWICZ

Summary. The studies aimed at the knowledge of variability range of selected cones from several species of conifers. The studies were carried out on the materials collected from the Paekdu-san Massif, located in the northern part of the country, in addition, scarce material was collected from the Miochan-san Mountains, located farther to the South. The collection included population samples cones of: *Larix olgensis* Henry, *Picea koraiensis* Nakai and *P. jezoensis* (Sieb. et Zucc.) Carr [= *P. ajanensis* (Lind. et Gord.) Fisch. ex Carr]. The cones were examined in respect of the length and width of cone, length and width of scale, and at *Picea* also of length of the upper part of scale. The studies demonstrated very slight differences between local samples, which evidence small genetic differentiation of these taxa. Results of the studies are already published [1, 2].

Key words: variability, cones, *Larix*, *Picea*, Korea

Prof. dr hab. Jerzy Staszkiewicz, Zakład Systematyki Roślin Naczyniowych, Pracownia Zmienności Roślin, Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, ul. Lubicz 46, 31–512 Kraków

Badania miały na celu poznanie zakresu zmienności wybranych cech szyszek kilku gatunków drzew szpilkowych. Materiały do badań zbierano głównie w masywie Paekdu-san, stanowiącym rozległy płaskowyż o przeciętnej wysokości 1400 m n.p.m., z którego wypiętrza się kilka wierzchołków pochodzenia wulkanicznego. Płaskowyż ten w głównej mierze porośnięty jest przez lasy złożone z *Larix olgensis*, który tworzy tutaj również górną granicę lasu przebiegającą na wysokości 2000–2200 m n.p.m.

Częste są także bory, głównie typu tajgi, w których występuje *Picea jezoensis*, *P. koraiensis*, *Abies holophylla*, *A. koreana*, *Betula ermanii* i inne. Nieliczne materiały zbierano także w górach Miochan-san położonych bardziej na południu kraju. W skład zbiorów weszły próby populacyjne szyszek *Larix olgensis* Henry *Picea koraiensis* Nakai i *P. jezoensis* (Sieb. et Zucc.) Carr., znanej także pod nazwą *P. ajanensis* (Lind. et Gord.) Fisch. ex Carr. Liczba prób była ograniczona, niemniej pozwalała na rozeznanie w zakresie zmienności szyszek u wspomnianych gatunków. W pomiarach uwzględniono kilka zasadniczych cech a mianowicie: długość i szerokość szyszki, długość i szerokość łuski nasiennej, a u świerka także długość górnej części łuski. W oparciu o te badania przedstawiono metodą graficzną Jentys-Szaferowej (1959) zmienność zarówno w populacji ogólnej jak i próbach lokalnych. Badania te po raz pierwszy dostarczyły danych liczbowych dla gatunków koreańskich co pozwala na porównanie ich z taksonami rodzaju *Larix* i *Picea* z Azji, a także z innych kontynentów. Do tej pory w tej części świata była poznana zmienność szyszek tylko u kilku taksonów rodzaju *Larix* występujących na Radzieckim Dalekim Wschodzie [1, 2]. Badania wykazały iż cechą charakterystyczną szyszek są bardzo małe różnice między populacjami lokalnymi, co świadczy iż pod względem genetycznym jest to materiał bardzo wyrównany. Wyniki badań są już opublikowane [3, 4].

LITERATURA

[1] DYLIS N. W. 1961. Listvennitsa Vostochnoy Sibirii i Dalnego Wostoka: izmenchivost i prirodnoye raznoobrazie Akademia Nauk SSSR, Laboratorya Lesovedenya, Moskva.

[2] GUKOV G. V. 1974. Populyatsii listvennitsy primorskoy na Dalnem Vostoke i yeye mesto v sistematike roda *Larix*: *Teoreticheskiye osnovy vnutrividovoy izmenchivostii i struktura populyatsiy khvojnykh porod* Akademia Nauk SSSR, Ukralskiy Nauchnyy Tsentr, Sverdlovsk, ss. 76–80.

[3] STASZKIEWICZ J. 1992. Variability of the cones of *Picea jezoensis* and *P. coraiensis* (Pinacevae) in the massif of Pekdu-san in North Korea. *Fragm. Flor. Geobot.* **37**: 241–249.

[4] STASZKIEWICZ J. 1992. Variability of the cones of *Larix olgensis* (Pinaceae) in the massif of Pekdu-san in North Korea. *Fragm. Flor. Geobot.* **37**: 487–497.

Instytucje współorganizujące badania:
Koreańska Akademia Nauk;
Polska Akademia Nauk, Kraków.